

an at geva ri pengar

Ólogiskt: Eg dugi ekki at siggja nakra grund fyrri, at aldurinn skal vera avgerandi, tí ein 17 ára gamall hefur somu útreiðslur sum ein 18 ára gamall, sigur Jenis av Rana, landsstýrismaður í mentamálum

milliónir um árið

ið næmingarnir eru í summ-arfrí, fáa teir heldur ekki studning.

Studni vísir á, at í ár eru tað einir 800 næmingar undir 18 ár, sum fáa bókastuðul. Hann er 3.726 krónur um árið og sostatt kostar hetta landskassanum trýggjar milliónir um árið.

– Tað eru umleið 20 næmingar, sum eru undir 18 ár, og sum fáa studning til upphald. Hann er 2.603 krónur um mánaðin í 11 mánaðir, og sostatt kostar tað landskassanum 600.000 krónur um árið

Sostatt kostar bókastuðul og studningur til upphald til næmingar undir 18 ár, landskassanum 3,6 milliónir um árið.

Skuldu hesir næmingarnir fingið 1.880 krónur um lestrarstuðuli um mánaðin sum heimbúgvandi, hevði tað kostað landskassanum 16,5 milliónir um árið.

» **Tað eru einir 800 næmingar á miðnáms-skúla, sum sum eru undir 18 ár, og sum sostatt ikki fáa lestrarstuðul»**

Sostatt fer tað at kosta landskassanum 12,9 milliónir krónur meiri. Men eru tað fleiri av teimum, sum flyta heimanífrá, er studningurin væl hægri, og so verður útreiðslan tað størri.

Annars hevur Studni talt saman, at sum heild eru tað 947 miðnámskúlanæmingar yvir 18 ár, sum búgva heima

og teir fáa 1.880 krónur í lestrarstuðuli um mánaðin, ella tilsamans 19,5 milliónir um árið.

Tað eru 257 næmingar yvir 18 ár, sum eru fluttir heimanífrá og teir fáa 3.903 krónur í lestrarstuðuli um mánaðin, ella 11 milliónir um árið í lestrarstuðuli.

Missa barnafrádrátt ístaðin

Jørgen Niclasen, landsstýrismaður í figgjarmálum, hevur víst á í útvarpstíðindunum á FM1, at skulu næmingarnir undir 18 ár eisini fáa lestrarstuðul, skal støða eisini takast til, um at fara aftur til gomlu skipanini, har foreldur bara fingið barnafrádrátt til og við børnini eru 16 ár.

Barnafrádrátturin er 6.500 krónur um árið fyrri hvørt barnið, til barnið fyllir 18 ár.

– Tað, sum eg kundi hugsa mær, er, at foreldur eiga at

fáa barnafrádrátt til børnini fara úr fólkaskúlanum og so eigur tað at halda uppat.

Fara børnini so á miðnámskúla, eiga tey at fáa lestrarstuðul á jøvnum føti við øll onnur, men fara tey í arbeiðslívið, er tað ikki ordiliga nøkur meining í at foreldrini eisini skulu fáa barnafrádrátt, segði Jørgen Niclasen við FM1.

Tað fer at geva landskassanum nakrar sparingar og so verða útreiðslurnar av at geva øllum lestrarstuðul, at verða tað minni enn tær annars høvdu verið.

Men sum tað sæst í aðrari grein her í blaðnum um sama evni, er Jenis av Rana, landsstýrismaður í skúlumálum, ikki samdur við landsstýrismannin í figgjarmálum um at avtaka barnafrádráttin fyrri tey 17 ára gomlu.

Hava tosað um tað nakrar ferðir

Áki Bertholdsen

Tað hevur hent seg av og á hesi seinastu árin, at politikarar hava reist málið um at lata tey ungu undir 18 ár eisini fáa lestrarstuðul. Men tað hevur verið tá ið teir hava sitið í andsøðu, og ikki hava havt makt til at gera nakað við tað.

Fyrr fingur allir næmingar á miðnámskúla lestrarstuðul. Men í 1999 legði Høgni Hoydal, sum røkti starvið sum landsstýrismaður í skúlumálum, uppskot fyrri Løgtingið um at broyta reglurnar.

Eftir nýggju reglurnar skuldu næmingar undir 18 ár ikki fáa lestrarstuðul. Ístaðin skuldu teir fáa bókastuðul, og fluttu teir heimanífrá, skuldu teir eisini kunna fáa stuðul til upphald.

Fyrr fingur foreldur barnafrádrátt í skattinum til og við børnini og vóru 16 ár. Men tá ið reglurnar um lestrarstuðul varð broytt, varð skattalógin broytt, soleiðis at foreldur eisini fingur barnafrádrátt fyrri børnini tá ið tey vóru 17 ár og til tey fylti 18 ár.

Tað var ein einmælt Løgting, sum samtykti nýggju reglurnar, tí bæði samgonga og andstøða, atkvøddu fyrri, tí semja var um, at samanumtikið var hetta ein fyrimunur fyrri teir næmingar, sum vóru undir 18 ár.

Hetta var eisini í samsvari við tilmæli frá eini fakligari nevnd, sum hevði kannað málið.

Síðani hevur málið verið frammi av og ár. Í 2012 reisti Høgni Hoydal málið í einum fyrispurningi til Bjørn Kalsø, sum tá var landsstýrismaður í skúlumálum. Høgni Hoydal førdu fram, at skipanin, sum er í gildi, elvir til stóran mismun ímillum næmingar.

Bjørn Kalsø svaraði at hann ætlaði sær ikki at broyta reglurnar. Hann segði, at foreldur hava ábyrgdina av børnunum til tey fylla 18 ár og Løgtingið var komið til ta niðurstøðu, at foreldur eiga at fáa barnafrádrátt so leingi tey hava ábyrgd av børnunum.

Og í 2018 legði Jørgen Niclasen uppskot fyrri Løg-

» **Fara tey í arbeiðslívið, er tað ikki ordiliga nøkur meining í at foreldrini eisini skulu fáa barnafrádrátt»**

tingið um at næmingar undir 18 ár skuldi fáa lestrarstuðul

– Sjálvandi skulu miðnámsnæmingar viðgerast eins og lestrarstuðulin skal sjálvandi verða tann sami. Alt annað er mismunur, segði Jørgen Niclasen.

